

**Velkommen
til
Kick-Off!**

THE USE OF
EXPERT REPORTS
AS EVIDENCE IN
CHILD
PROTECTION
DECISION-
MAKING

Utviklingstrekk innen feltet intervju/samtale med barn i rettslige sammenhenger

- Freud: Ytre hendelser som påvirket symptomutvikling
- 1905 - Freud endret sitt syn til et driftsperspektiv (innefra barnet)
- 1910-t: Binet - mente barn var suggestible
- 1950-t: Trankell i Sverige og Undeutch i Tyskland - Formell strukturanalyse for å kvantifisere mulige 'sannhetskriter', CBCA/SVA
- 1990-t: Tro på barn - Bjugn
- 1990-t: Sterk forskningsaktivitet innen retts/vitnepsykologi i USA - falske minner og tilståelser. Første intervjuguider publiseres (Memorandum), utviklingspsykologiske temaer vektlegges i større grad
- 2000-t: Forskning i Norge med kvantitativ metodikk på psykolegale temaer, også barn
- 2010-t: Større vekt på utviklingspsykologiske aspekter og menneskerettighetsspørsmål

Holdningsendringer når det gjelder arbeid med barn i en rettslig sammenheng?

FØR:

- Barn som vitner
- Suggestibilitet og feilhukommelse
- Avdekke brister
- Teoretiske arbeider
- Voksnes rettssikkerhet først?

NÅ:

- Barn lever med overgrep, mishandling og omsorgssvikt
- 'Positiv vitnepsykologi'
- Utvikle tiltak og metodikk
- Øke barnets rettssikkerhet
- Barnet som rettssubjekt, litt igjen?

Sterk fremvekst av Psykolegal/Retts-/Vitne- psykologi

«Psykologisk virksomhet i rettens tjeneste»

The use of Expert Reports as evidence in Child Protection Decision-Making

The Legal Proceedings and Rules

- Theme in the Act
- Mandate
- Precision
- Encourage *child's best interest*
- Comparative study of European countries' regulation of and approach to expert evaluations

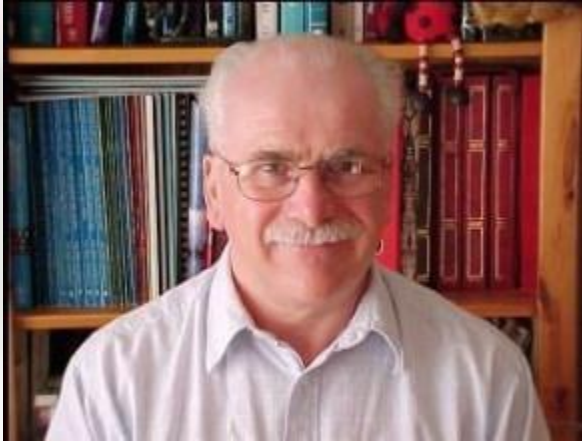
The Assessment

- Theoretical approach
  - Child Interview
  - Documentation and justification
- Use of evidence-based forensic methods
- Notes of child's expressed views
- Discussion and statements regarding the *best interest of the child*
- Developing and testing of an App for child-interviewing

Legal Outcome

- In the decision/judgment:
  - Criteria associated with child's expressed view
  - Discussions and statements on child's expressed views
  - Criteria, discussion and statements on *the best interest of the child*
  - Discussion and statements on parents' right to family life
  - References to and the weight of expert evaluation
  - Comparison to Sweden

PhD 1- PSI
PhD 2 -Juss

Agenda

- 09.30** Åpning av kick-off seminaret ved prof. Annika Melinder, Psykologisk institutt, UiO
- 09.45** Hva kan vi lære av EMD-dommene med tanke på bruk av sakkyndige? ved prof. Kirsten Sandberg, Institutt for offentlig rett, UiO
- 10.30** Pause
- 10.45** Experts in the child Protection system in the UK ved prof. of Criminal Investigation Ray Bull, University of Derby
- 11.30** Overraskelse
- 11.45** Olika funktioner sakkunnigbeviset kan ha i en rettslig bedömning ved prof. Anna Kaldal, Juridiska institutionen, Stockholms universitet
- 12.15** Lunsj
- 13.15** Avgjørelsesorganenes bruk av sakkyndighet ved prof. Camilla Bernt, Det juridiske fakultet, UiB
- 14.00** Musikk innslag ved Torje Råbu, Barratt Due Unge talenter
- 14.15** Research psychological experts influence on CPS, ved prof. Gail Goodman, Dept. of Psychology, University of California, Davis
- 15.00** Pause
- 15.15** Forskning på sakkyndighet i Norge anno 2023 og hva vi ønsker videre med prosjektet ved prof. Annika Melinder, Psykologisk institutt, UiO
- 15.30** Paneldiskusjon ledet av prof. Kirsten Sandberg
- 16.00** Vel hjem

Nyt dagen under vårt motto:

‘Bedre tverrfaglig kunnskap i neste generasjon’

Forskning på sakkyndighet i Norge anno 2023 - hva vi ønsker videre med prosjektet

Annika Melinder

Forskning på (Bv) sakkyndighet i Norge anno 2023

Oversiktsartikkel viser brister i flere ledd som rører sakkyndige (Greve og medarb., 2023)

Kun svake korrelasjoner mellom juridiske temaer og utredningstemaer som sakkyndig blir bedt om å utrede (Melinder & Bernt, 2023)

Bruk av eksperter i familievold saker forekommer hyppig; 97% av 104 saker (Løvlie, 2022)

Gjennomgang av utviklingstrekk i norsk barnevern (Melinder, van der Hagen, & Sandberg, 2021)

Piloting av mandatformuleringer viser behov for standardisering (Melinder, Kock, & Bernt, 2021)

Ensomme eksperter – utredning av utdanningsprogrammet for sakkyndige bør utvikles (Bufdir, 2021)

Beslutninger i fylkesnemndene – eksperters erfaringer (Skivenes & Tonheim, 2017)

Trygg barndom, sikker fremtid (NOU2023:7). Utvalgets forslag (sid. 254) => kun nemnd og domstol, standardiserte forløp*, to sakkyndige, forskriftsfeste krav til sakkyndiges mandat*, arbeid*, kompetanse*, vurdere involvering i saksforberedelser,

Forskning på (Bv) sakkyndighet i Norge anno 2023 – tre stemmer:

- «Min interesse her bunner i hva jeg ser i fengsel og i rettspsykiatri, hvor tydelig det er at barnevern/barnepsykiatri så til de grader *overser nevropsykiatriske utviklingsforstyrrelser* og «gjemmer» problemene bort under merkelapper som «omsorgssvikt» og «tilknytningsforstyrrelse». De fleste observander jeg har hatt den senere tiden har hatt klart identifiserbare problemer fra før 3-års-alder. Kunnskap om voldsrisikovurdering er også mangelvare i barnefeltet» (Kirsten Rasmussen, professor emeritus NTNU, april, 2023).
- «Min interesse for feltet startet fordi jeg savnet egnede *metoder* til å utrede samspill, høre og samtale med barn i en rettslig sammenheng og fordi jeg opplevde *rollen* som sakkyndig problematisk i sammenligning med rollen som klinikere» (sakkyndig i intervju 2003).
- «Jeg er mer og mer overbevist at det er vitnepsykologi sakkyndige mangler. Barns *utsagn* tas alt for bokstavelig» (Judith van der Weele, april, 2023).

Sakkyndighetspraksis krever bred klinisk- og utviklingspsykologisk kunnskap og stor metodevariasjon

- **Differensiering utviklingsforstyrrelser mot tilknytningsproblematikk/omsorgssvikt**
- **Metodeproblem**
- **Rolle bevissthet**
- **=> WP2**
- **=> a) BSK rapporter b) semistrukturert intervju**

Psykologiske utfordringer i samtaler med (yngre) barn som krever tilpasninger:

Dårlig/mindre utviklet språk

Umoden hukommelse

Kort oppmerksomhets spenn/EF

Mindre utholdenhet og behov for
"bli kjent"

Mange også utrygge og redde

Tidsaspektet som kan innebære
påvirkning, glemsel, forvirring

Basert på studier av hva som fremmer barns forutsetninger til å formidle seg om sine erfaringer (uten at disse blir påvirket) har en rekke intervju protokoller vokst frem

- Narrativ Elaboration (NE) (Saywitz & Campare, 2014)
- NICHD (Lamb mfl., 2008)
- 10-step interview (Lyon, 2014)
- Stepwise (Memorandum) (Bull m.fl.)
- Kognitiv intervju (jfr. Tulving, Bower m.fl.)
- PEACE
- KREATIV
- DCM (Gams & Langballe, 2004)
- Tilrettelagte- og sekvensielle avhør (Langballe & Davik, 2017)
- Barnesamtalen barnevernet (Gamst, 2017)

Sakkyndige har ingen spesifikk metodikk for samtaler med barn

- Barn skal høres og deres mening tillegges vekt (jf. Barnevernsloven), men vi må vurdere påliteligheten i de utsagn som fremkommer samt bruke riktig metodikk

Mandat til sakkyndige i barnevernssaker inneholder ofte at barnet/barna skal:

- utredes/vurderes ift funksjon og behov (omsorgssaker, tilbakeføring)
- utredes/vurderes ift reaksjoner før/etter samvær (samværsfastsettelse)
- utredes/vurderes ift hjelpetiltak (hjelpetiltak)
- => dette krever både utviklingspsykologisk og klinisk kompetanse
- => **Hensiktsmessig å kombinere disse momentene?**

A young girl with blonde pigtails is smiling and looking down. A small, dark, furry creature with large eyes is perched on her right shoulder. The background is a room with patterned wallpaper and a window with curtains. The text is overlaid on the image in a dark red color.

Andre faggrupper som kan nyttiggjøre seg av semistrukturerte samtalemetoder, men ikke slik for sakkyndige?

- Hvis ikke de har, så kan vel jeg finne på en selv!

(WP2)
Barn vennlig intervju for sakkyndige

- Basert på lov om barneverntjenester og barnets beste prinsippet
- Bygger inn de basale ferdighetene og prinsippene fra forskning fra andre felt, samt fra innspill fra fokusgruppe bestående av deler av vår referansegruppe og fra sakkyndige
- Retningslinjer og intervjuguide integreres i en app med opptaks- og feedback funksjon (USIT/TSD/AirWatch)

Studentene

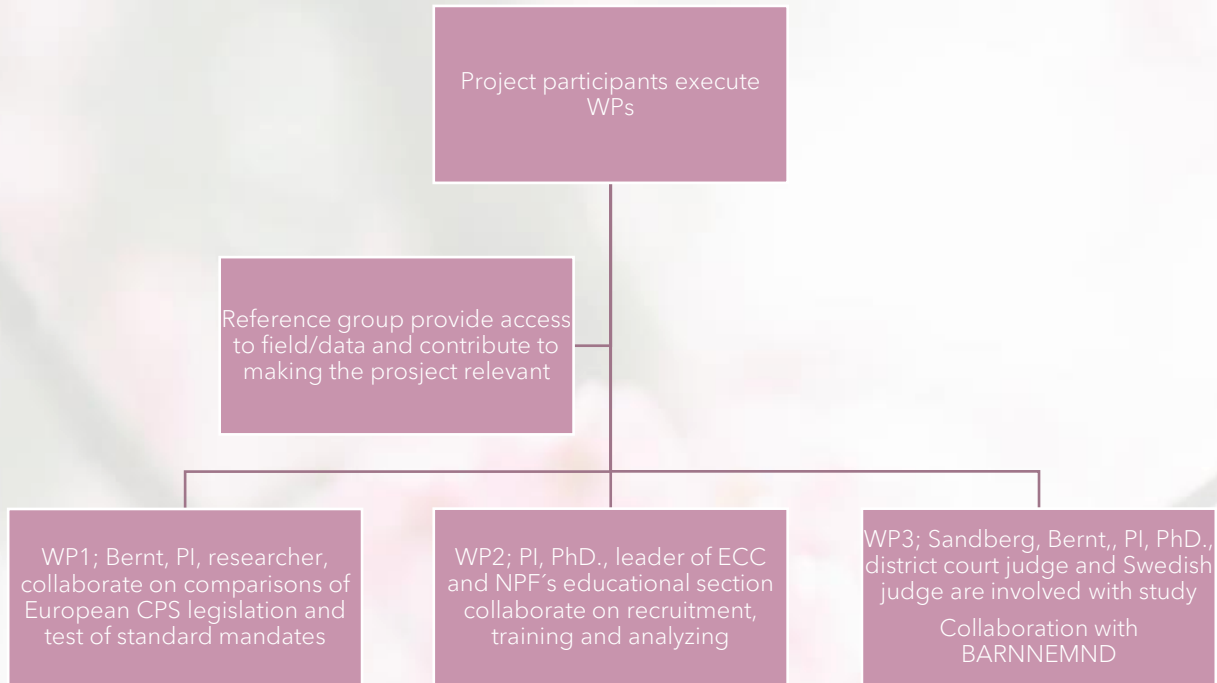
Perspektiv forskyvning når det gjelder arbeid med barn i en rettslig sammenheng

- 'Positiv retts-/vitnepsykologi'
- Utvikle relevante tiltak og evidensbasert metodikk
- Øke barnets rettssikkerhet
- Barnet som rettssubjekt

Organisering - deltagelse

Prosjektmedarbeidere

- Melinder, Bernt, Sandberg, Magnusson, Goodman, Bull, Kaldal, Volker Lipp, Reuss, samt (minst) to PhDer (under rekruttering)

Referansegruppe

- NPF/utdanningsavdelingen, BSK leder, sakkyndig, avdelingsdirektør Bufdir, barnevernsleder, dommer, leder for sentralenheten, fylkesnemndsleder, advokat for private parter, representanter for barnevernsbarn, foreldre og fosterhjem er også med i referansegruppen.

‘Bedre tverrfaglig kunnskap i neste generasjon’

Paneldiskusjon

RIKKE LASSEN

JUDITH VAN DER WEELE

CHRISTIAN BUDSBERG PETTERSEN

FRIDA GULLESTAD

MONICA FLOCK

OLAV BENDIKSBY

PERNILLE PETTERSEN SMITH

Spørsmål:

1. HVA ER, FRA DITT STÅSTED, DEN STØRSTE UTFORDRINGEN VED BRUKEN AV SAKKYNDIGE I BARNEVERNSSAKER I DAG?
2. HVA VIL, FRA DITT STÅSTED, VÆRE DET VIKTIGSTE VI KAN FÅ UT AV PROSJEKTET?
3. HVA KAN VI GJØRE FOR Å MOTIVERE TIL FORTLØPENDE INTERESSE FOR PROSJEKTET?